

---

*Kumitat għat-Trasport u t-Turiżmu
Il-President*

23.01.2024

Is-Sur Johan Van Overtveldt
President
Kumitat għall-Baġits
BRUSSELL

Suġġett: **Opinjoni dwar il-Linji gwida għall-Baġit 2025 – Taqsima III
(2023/2220(BUI))** Sur President,

Skont il-proċedura inkwistjoni, il-Kumitat għat-Trasport u t-Turiżmu ngħata l-istruzzjoni li jippreżenta opinjoni lill-Kumitat tiegħek. Fil-laqgħa tiegħu tad-29 ta' Novembru 2023, iddeċieda li jibgħat din l-opinjoni fil-forma ta' ittra.

Il-Kumitat għat-Trasport u t-Turiżmu eżamina l-kwistjoni matul il-laqgħa tiegħu tat-23 ta' Jannar 2024. Matul din il-laqgħa¹, iddeċieda li jistieden lill-Kumitat għall-Baġits, bhala l-kumitat responsabbli, biex jinkorpora s-suġġerimenti li ġejjin hawn taht fil-mozzjoni għal rizzoluzzjoni tiegħu:

Dejjem tiegħek,

(iffirmata) Karima Delli

---

¹Dawn li ġejjin kienu prezenti għall-votazzjoni finali: Karima Delli (President), Andris Ameriks (Viċi President), Magdalena Adamovicz, Izaskun Bilbao Barandica, Ciarán Cuffe, Markus Ferber, Carlo Fidanza, Mario Furore, Isabel García Muñoz, Vlad Gheorghe, Roman Haider, Pär Holmgren, Elsi Katainen, Kateřina Konečná, Bogusław Liberadzki, Elżbieta Łukacijewska, Peter Lundgren, Marian-Jean Marinescu, Tilly Metz, Cláudia Monteiro de Aguiar, Caroline Nagtegaal, Ljudmila Novak, Philippe Olivier, Rovana Plumb, Tomasz Piotr Poręba, Bergur Løkke Rasmussen, Dominique Riquet, Dorien Rookmaker, Thomas Rudner, Vera Tax, Achille Variati, Petar Vitanov, Viola von Cramon-Taubadel (sostitut ta' Anna Deparnay-Grunenberg skont l-Artikolu 209(7) tar-Regoli ta' Proċedura), Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Lucia Vuolo.

SUGĠERIMENTI

Il-Kumitat għat-Trasport u t-Turiżmu jistieden lill-Kumitat għall-Baġits, bħala l-kumitat responsabbli, biex jinkorpora s-suggerimenti li ġejjin hawn taht fil-mozzjoni għal rizzoluzzjoni tiegħu:

1. Jilqa' l-ftehim li jassoċja lill-Ukrajna mal-programm tal-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa (FNE) li jippermetti lill-promoturi tal-proġetti tal-Ukrajna japplikaw għall-finanzjament tal-UE għal proġetti ta' interess komuni fl-oqsma tat-trasport, tal-enerġija u digitali, filwaqt li tkompli titjeb il-konnettività tal-Ukrajna mal-girien tagħha tal-UE li jappoġġjaw l-integrazzjoni tal-Ukrajna fis-Suq Uniku tal-UE u jiġu promossi t-tkabbir, l-impjiegi u l-kompetittività;
2. Jishaq li l-FNE għat-Trasport, li tiżgura kemm sistema u infrastruttura tat-trasport Ewropej interkonnessi, sikuri, intelligenti u sostenibbli kif ukoll il-prijoritajiet il-godda kollha tal-Unjoni, hija għodda essenzjali għall-ekonomija Ewropea u s-Suq Uniku, għalhekk, pakkett finanzjarju suffiċjenti jrid ikun prijorità; f'dan ir-rigward, jilqa' ż-żieda għall-FNE għat-Trasport fil-baġit tal-2024 sabiex tissahħah l-infrastruttura tat-trasport, madankollu, jishaq li l-linja baġitarja tal-FNE għat-Trasport għandha tkompli tiżdied b'mod sinifikanti biex tirrifletti t-tnaqqis mis-snin preċedenti; jiehu nota tal-ħtiġijiet kbar ta' investiment għad-dekarbonizzazzjoni tat-trasport u ż-żieda kontinwa fil-prezzijiet tal-kostruzzjoni u l-materja prima, li qed ikunu ta' piż fuq il-proġetti godda tat-trasport u l-infrastruttura; jilqa' l-integrazzjoni tal-proġetti tat-trasport tal-Ukrajna u l-mobbiltà militari msaħħa; jishaq, f'dan ir-rigward, il-prijorità ewlenija tat-tlestija tan-network TEN-T u l-estensjoni tal-kurituri tiegħu lejn l-Ukrajna, il-Moldova u s-sħab l-oħra fil-viċinat tal-Lvant;
3. Itenni li, fid-dawl tal-gwerra ta' aggressjoni illegali u mhux ġustifikata tar-Russja kontra l-Ukrajna u t-theddid għas-sigurtà li qed jiżdied drastikament għall-Unjoni, il-baġit tal-mobbiltà militari huwa meħtieġ aktar minn qatt qabel; f'dan il-kuntest, jilqa' ż-żieda għall-mobbiltà militari, madankollu, jitlob lill-Kummissjoni tippreżenta soluzzjoni sostenibbli li tmur lil hinn mill-Istrumenti ta' Emergenza; jitlob ir-ristabiliment tal-baġit totali fir-rigward tal-mobbiltà militari għal EUR 6,5 biljun fuq 7 snin, kif previst inizjalment; jappella għal kapaċità akbar tal-infrastruttura u l-ottimizzazzjoni tal-użu tagħha, kemm għal skopijiet ċivili kif ukoll militari; jishaq li huma meħtieġa aktar sforzi biex jiġu identifikati l-ostakoli fl-infrastruttura fiżika tat-trasport fl-Istati Membri u biex jitnaqqsu d-distakki bejn it-TEN-T u n-networks militari tal-UE, inkluż billi jiġu żgurati fondi għall-appoġġ ta' proġetti b'użu doppju permezz tal-istrument tal-FNE għat-Trasport għall-mobbiltà militari; jitlob li jiġi żgurat li l-infrastruttura tintuża bl-aktar mod effettiv meta l-forzi militari jkollhom bżonn jiċċaqalqu; jitlob, għalhekk, li jkun hemm pakkett baġitarju adegwat li jissodisfa l-ħtiġijiet strateġiċi, jiżgura r-reziljenza għolja tal-infrastruttura u jappoġġja t-teknoloġiji u l-aċċess għall-enerġija, sabiex il-forzi militari jkunu jistgħu jcaqilqu kapaċitajiet sostanzjali fi żmien qasir ħafna, u b'hekk dan jikkontribwixxi għal network ta' mobbiltà militari konness tajjeb, b'ħinijiet ta' reazzjoni iqsar u aktar siguri;
4. Jappella biex tittiehed azzjoni sabiex il-finanzjament għall-aġenziji Ewropej tat-trasport u għall-imprezzi kongunti jkun allinjat mal-livell ta' responsabbiltà tagħhom;

5. Ifahħar ir-rizultat miksub permezz tal-proġett tar-Riċerka dwar il-Ġestjoni tat-Traffiku tal-Ajru Uniku Ewropew (SESAR) – il-pilastru teknoloġiku tal-inizjattiva tal-Ajru Uniku Ewropew tal-Kummissjoni – bl-għan li jimmodernizza l-Ġestjoni tat-Traffiku tal-Ajru u jitlob li jiġi żgurat finanzjament li jkun jaqbel mal-aġenda ambizzjuża tagħha;
6. Jieħu nota tal-avjazzjoni militari fl-Ewropa li topera f'żoni militari u għexieren ta' mtajar militari; jirrimarka li madwar 30 % tat-titjiriet militari Ewropej jaderixxu mar-regoli ġenerali tat-traffiku tal-ajru, filwaqt li l-bqija jipprezentaw traffiku tal-ajru operazzjonali; ifakkar li t-titjiriet militari jsiru għal varjetà wiesgħa ta' raġunijiet, b'mod partikolari għall-eżerċizzji ta' taħriġ, l-iżgurar tas-sigurtà nazzjonali (inklużi missjonijiet ta' sovranità) u l-ġestjoni ta' krizijiet transfruntiera; jenfasizza, għal din ir-raġuni, li l-involviment militari estensiv fis-soluzzjonijiet SESAR huwa ta' importanza kbira biex jiġi żgurat li l-missjonijiet militari effettivi u l-użu tal-ispazju tal-ajru jkunu jistgħu jiġu allinjati ma' uzi oħra tal-ispazju tal-ajru madwar l-Ewropa;
7. Jitlob kumpens għat-tnaqqis fil-finanzjament għall-Impriza Kongunta Avjazzjoni Nadifa (CAJU) peress li din għandha rwol ewlieni fit-tnaqqis tal-emissjonijiet tas-CO₂ għal kull passigġier mit-trasport bl-ajru u fl-iżgurar ta' kontribut suffiċjenti għan-newtralità klimatika sal-2050;
8. Jishaq il-ħtieġa partikolari li jiġi żgurat li l-Aġenzija tas-Sikurezza tal-Avjazzjoni tal-Unjoni Ewropea (EASA) tingħata livell tajjeb ta' rizorsi biex tiggarrantixxi livell għoli ta' trasport bl-ajru sikur u sostenibbli madwar id-dinja u tikkonforma mal-oġettivi tad-dekarbonizzazzjoni filwaqt li tiffaċċja, fost affarijiet oħra, l-isfida taċ-ċertifikazzjoni ta' teknoloġiji innovattivi u l-indirizzar ta' sitwazzjonijiet kritiċi; ifahħar il-gwida li l-EASA pprovdiet lis-settur tal-avjazzjoni matul il-krizi tal-COVID-19;
9. Jappella għal zieda fil-baġit tal-Aġenzija Ewropea għas-Sigurtà Marittima (EMSA) biex tappoġġja l-implimentazzjoni tal-inizjattiva FueLEU Maritime li għadha kif giet adottata u responsabbiltajiet oħra li jistgħu jirrizultaw mir-reviżjoni tal-mandat tal-aġenzija;
10. Jinsisti li l-baġit tal-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Ferroviji (ERA) irid jkun iffissat mill-inqas fl-istess livell tal-baġits tal-aġenziji l-oħra fis-settur tat-trasport; jenfasizza l-importanza li jiġi żgurat li l-ERA jkollha mezzi suffiċjenti biex taġixxi bħala awtorità effiċjenti, b'mod partikolari fir-rigward tal-implimentazzjoni tar-Raba' Pakkett Ferrovjarju; ifakkar fir-rwol tal-ERA fil-kisba tal-bidla dejjiema mit-triq għall-ferrovija flimkien mal-Impriza Kongunta Shift2Rail; barra minn hekk, jishaq li l-finanzjament għall-Impriza Kongunta Sistema Ferrovjarja Ewropea jrid jiżdied b'mod sinifikanti, f'konformità mal-prijorità strateġika tal-Unjoni li ssir bidla lejn it-trasport ferrovjarju; jitlob li jiġi pprovdut appoġġ addizzjonali għat-tlestija tat-TEN-T, kif ukoll għall-implimentazzjoni tas-Sistema Ewropea tal-Ġestjoni tat-Traffiku Ferrovjarju (ERTMS) u s-sezzjonijiet transfruntiera;
11. Jilqa' l-ftehim li ntlahaq fit-30 ta' Diċembru 2023 mill-Istati Membri tal-UE dwar it-tnehħija tal-kontrolli fil-fruntieri interni tal-ajru u marittimi mar-Rumanija u l-Bulgarija; ihegġeġ lill-Kummissjoni tanalizza l-għazliet kollha possibbli biex tiddefendi d-dritt taċ-ċittadini Rumani u Bulgari għall-moviment liberu, filwaqt li tiżgura trasport bit-triq u mobbiltà bla xkiel bejn ir-Rumanija u l-Bulgarija u l-bqija tal-Unjoni biex tiżgura li s-Suq Uniku jaħdem għal kulhadd; jitlob lill-Istati Membri jaqblu dwar l-applikazzjoni

shiha tal-acquis ta' Schengen fir-Rumanija u fil-Bulgarija u javvanzaw id-diskussjonijiet sabiex jitnehhew il-kontrolli fil-fruntieri tal-art malajr kemm jista' jkun;

12. Jappella ghal finanzjament iddedikat tal-UE għall-appoġġ ta' forom sostenibbli ta' turizmu; jitlob lill-Kummissjoni tipproponi mekkaniżmu għall-ġestjoni tal-kriżijiet biex tiżgura li s-settur tat-turizmu jkun imhejji b'mod adegwat għal kriżijiet futuri; itenni t-talba tiegħu għall-holqien ta' Aġenzija Ewropea għat-Turizmu responsabbli biex tipprova appoġġ tekniku u amministrattiv lill-mikrointraprizi u l-intraprizi żgħar u ta' daqs medju (SMEs) sabiex tiżdied il-kapaċità tagħhom li jaċċessaw il-finanzjament u l-istrumenti finanzjarji tal-UE u jagħmlu użu minnhom;
13. Ifakkar fin-nuqqas tal-forza tax-xogħol fil-qasam tat-trasport fl-UE; jitlob, f'dan ir-rigward, li jiġi żgurat appoġġ suffiċjenti għas-sikurezza u l-kundizzjonijiet tax-xogħol tajbin għall-haddiema fil-qasam tat-trasport kif ukoll li jiġi ggarantit il-finanzjament ta' żoni ta' parkeġġ tat-trakkijiet b'sikurezza u sigurtà tajba madwar l-UE;
14. Jishaq li, fl-2025, riżorsi finanzjarji suffiċjenti għandhom jiġu ddedikati speċifikament għaż-żoni rurali madwar l-Istati Membri tal-UE biex jitlestew il-links neqsin tat-trasport u biex titjieb il-mobbiltà tal-popolazzjoni rurali kif ukoll l-iżvilupp tat-turizmu rurali u l-ekonomija.

**ANNEX: LISTA TA' ENTITAJIET JEW PERSUNI
LI R-RAPPORTEUR IRĊEVA KONTRIBUT MINGHANDHOM**

Ir-rapporteur jiddikjara, taht ir-responsabbiltà esklużiva tiegħu, li ma rċieva ebda kontribut minn xi entità jew persuna li għandha tissemma' f'dan l-Anness skont l-Artikolu 8 tal-Anness I tar-Regoli ta' Proċedura.